

mange Patienter, for Anstalten og for Beboerne her, og der er ingen Tvivl om, at mange rolige Patienter ville kunne have det betydeligt bedre i et godt privat Plejehjem end paa en Anstalt. Der er heller ikke ringe Sandsynlighed for, at hvis denne Behandling af vore rolige sindssyge skulde svare til, hvad Begyndelsen navnlig paa Djursland synes at love, kunde vi undgaa, hvad der ellers er stor Udsigt til, at vi, saa snart vi blive færdige med det her foreslaaede Sindssygehospital, maa tage fat paa det næste Millionforetagende indenfor den samme Opgave. Og at den højtærede Minister har set rigtigt paa Fordelene i Odsherred i denne Retning, er sikkert. Den nævnte Plads er paa de tre Sider omgivet af 3 store Landkommuner, Højby, Vig-Asmindrup og Egebjerg, og der findes i disse Kommuner kun meget faa større Landsbyer, men Huse og Gaarde ligge spredte omkring i Landskabet, som vare de strøede omkring af en kraftig Haand, og endnu et Bevis for, at Odsherred særlig egner sig til Forsøg med den nævnte Familiepleje, er, at Sundhedsstyrelsen i det nævnte Bilag siger, at selv om Anstalten lægges ved Hillerød, vilde man lige fuldt anbefale at benytte Odsherred til Forsøg, navnlig for Familiepleje. Men det forekommer mig, at skal den nævnte Behandlingsform have nogen Betydning, skal Behandlingen ikke foregaa mange Mil borte fra Anstalten, men den maa være saa nær ved Anstalten, at der fra denne let kan føres Tilsyn med Patienterne, og at man ligeledes fra Plejehjemmene har let ved at henvende sig til Anstalten, hvis der bliver noget i Vejen med Patienterne. Ogsaa ud fra dette Synspunkt har Pladsen ved Nykøbing betydelige Fordele.

Jeg kommer saa til det sidste Forhold, jeg har tænkt at omtale, nemlig Forbindelsesforholdene, som Sagkundskaben mener ere saa daarlige, at alle de store og afgørende Fordele, som Pladsen ved Nykøbing har paa alle andre Omraader, ikke skulde kunne opveje denne ene Mangel. Jeg mener, at de sagkyndige ubetinget have set vel mørkt paa Forholdene. Først maa jeg omtale, hvad der angaar Anstaltens Opførelse. Arkitekten og Ingeniøren sige saaledes i Bilag 2, at da Byen ligger saa afsides og Bygepladsen i ret stor Afstand fra Stationen, vil Transporten af Byggematerialier blive meget dyr. Ja, det Areal, som der her er Tale om, ligger 1,577 m fra Stationen; men naar Sundhedsstyrelsen selv udtaler,

at Anstalten skal ligge saaledes, at Omgivelserne ikke i nogen Maade kunne virke forstyrrende paa Stedets Ro, kan jeg ikke tænke mig, at man kunde ønske Anstalten ret meget nærmere ved en larmende Station end 1,500—1,600 m. Og naar der siges, at Byen ligger saa afsides, maa jeg dertil svare, at Nykøbing ganske vist ligger langt Nord paa i Odsherred, men Nykøbing ligger ogsaa ved Isefjorden og ved en god lille Havn, og jeg kunde godt tænke mig, at en stor Del af Byggematerialet, og da navnlig hvad der kommer fra Udlandet, Hovedstaden og andre Kystbyer, kunde gaa søværts til Nykøbing. Da Havnen kun ligger omtrent 400 m længere borte fra Anstaltens Grund end Stationen, vilde Transporten blive betydelig billigere ad Søvejen end pr. Bane, ja, maaske endog i det hele billigere ad den Vej til Nykøbing end til Hillerød, hvortil alt skal beføres pr. Bane. Desuden spares der ret betydelige Beløb ved at lægge Anstalten ved Nykøbing fremfor ved Hillerød. Man har, som jeg før nævnte, Byens Tilskud paa 65,000 Kr., og desuden sparer man de Tusinder, man ved Hillerød skal yde Forpagteren for Afsavn af Jorden. Sundhedsstyrelsen omtaler i sin Indstilling, at der er Mulighed for, at der kan anlægges et Vigespør fra Frederiksværk-Banen til Anlægget ved Hillerød, og jeg skal ikke udtale mig om dette Forhold, det kender jeg ikke, men jeg er tilbøjelig til at tro, at Anlægget af et saadant Vigespør vil være en ret betydelig Udgift, som vil komme til at hvile paa Bygningen ved Hillerød. Og maa jeg saa erindre om, at der i de Bemærkninger, der ledsage Lovforslaget, efter de af Kommissionen anstillede Beregninger er anslaaet til selve Bygearbejdet 1,426,000 Kr. og til Ingeniørarbejdet 681,000 Kr., medens der til et lignende Anlæg ved Hillerød er beregnet til Bygearbejder 1,414,000 Kr. — altsaa for saa vidt det samme begge Steder for Bygearbejder —, men til Ingeniørarbejder 846,600 Kr. Nu mener jeg, at man ved Kommissionens Beregninger er gaaet ud fra, at den Grund, der skulde bygges paa, var normal, og naar der derfor vil medgaa 165,600 Kr. mere til Ingeniørarbejdet ved Hillerød, end Kommissionen i sit Overslag har beregnet, har man Lov til at gaa ud fra, at det er, fordi Pladsen ved Hillerød er langt under det normale, saa der af den Grund vil blive betydelige ekstraordinære Ingeniørarbejder. Derimod er ved Nykøbing Afløbsforholdene, ogsaa efter de sagkyn-